

STRATEŠKI PLAN

MINISTARSTVA BRANITELJA

za razdoblje od 2014. – 2016. godine

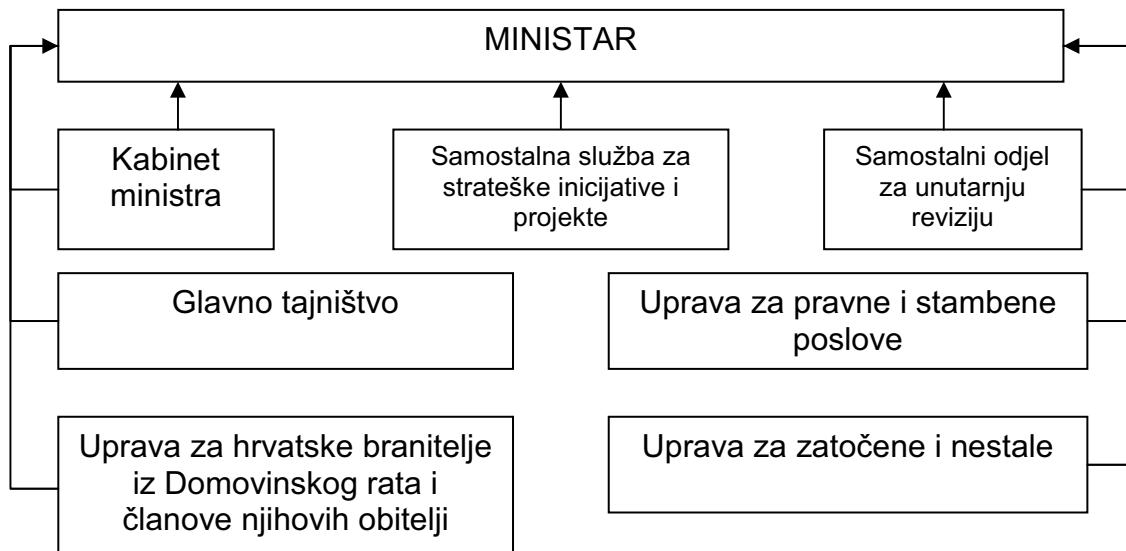
SVIBANJ, 2013. godine

STRATEŠKI PLAN MINISTARSTVA BRANITELJA **za razdoblje 2014. – 2016.**

Ministarstvo branitelja (dalje u tekstu: Ministarstvo) obavlja upravne i stručne poslove koji se odnose na pravni položaj, rješavanje pravnog položaja i drugih pitanja hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata i mirnodopskih vojnih invalida, hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, članova obitelji smrtno stradalog, zatočenog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, mirnodopskih i civilnih invalida Domovinskog rata, kao i ratnih vojnih invalida, sudionika, mirnodopskih i civilnih invalida Drugog svjetskog rata te članova njihovih obitelji i osoba stradalih na obavljanju obvezne vojne službe od 15. svibnja 1945. god. do 17. kolovoza 1990. god. i članova njihovih obitelji te osoba stradalih u obavljanju vojnih i redarstvenih dužnosti u stranoj zemlji u okviru mirovnih misija.

Ministarstvo obavlja stručne poslove usmjereni promicanju vrijednosti Domovinskog rata i očuvanju digniteta njegovih sudionika i stradalnika, unaprjeđenju opsega sveobuhvatne skrbi, poticanju zakonskih projekata u cilju poboljšanja kvalitete življenja, povećanju stupnja obrazovanja i konkurentnosti hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji te upoznavanju šire javnosti sa svim značajnim događajima i mjestima iz Domovinskog rata.

U djelokrugu Ministarstva obavljaju se stručni i drugi poslovi koji se odnose na traženje nestalih osoba iz Domovinskog rata, organizaciju ekshumacija masovnih i pojedinačnih grobnica na području Republike Hrvatske, prikupljanje i obradu podataka o ekshumiranim žrtvama u cilju identifikacije, te organizaciju identifikacije posmrtnih ostataka žrtava i njihovu sahranu. Ministarstvo obavlja i poslove koji se odnose na očuvanje spomena na žrtve Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja.

VIZIJA

Zasluge svih hrvatskih branitelja i stradalnika Domovinskog rata trajno i dostojanstveno su vrednovane, a njihova žrtva nikad zaboravljena.

MISIJA

Misija Ministarstva branitelja jest njegovati i čuvati vrijednosti i stečevine obrambenog i osloboditeljskog Domovinskog rata na ponos hrvatskih branitelja, ratnih stradalnika i svih građana Republike Hrvatske.

Ministarstvo branitelja zaštitit će interes i dignitet svih sudionika rata i dosljedno provoditi javne politike u cilju osiguranja adekvatne zdravstvene i socijalne skrbi onima kojima je Hrvatska najzahvalnija.

CILJEVI

1. Očuvanje stečevina i ublažavanje negativnih posljedica Domovinskog rata

1.1. Jačanje sustava skrbi za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji te žrtve seksualnog nasilja u Domovinskom ratu

1.2. Povećanje konkurentnosti hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i djece smrtno stradalih, zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata na tržištu rada

1.3. Očuvanje digniteta i promicanje vrijednosti Domovinskog rata

2. Primjereno zadovoljavanje potreba invalida Drugog svjetskog rata i članova njihovih obitelji te civilnih žrtava rata

2.1. Skrb za ratne vojne i civilne invalide Drugog svjetskog rata i porača, civilne žrtve Domovinskog rata te stradalnike rata

3. Vraćanje i zaštita dostojanstva žrtava rata

3.1. Rješavanje sudbine osoba nestalih u Domovinskom ratu

3.2. Utvrđivanje, obilježavanje i trajno održavanje groblja žrtava Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja

1. Očuvanje stečevina i ublažavanje negativnih posljedica Domovinskog rata

S ciljem očuvanja stečevina i ublažavanja negativnih posljedica Domovinskog rata, Ministarstvo provodi sveobuhvatnu skrb o hrvatskim braniteljima i članovima njihovih obitelji, hrvatskim ratnim vojnim invalidima iz Domovinskog rata, mirnodopskim vojnim invalidima, stradalim pirotehničarima i članovima njihovih obitelji, obiteljima smrtno stradalih, umrlih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja. Najveći značaj pridaje se zapošljavanju hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i djece smrtno stradalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, podizanju njihove razine obrazovanja, praćenju zdravstvenog stanja i potreba s ciljem poboljšanja kvalitete življenja, zdravstvenog stanja, ublažavanja posljedica i sprječavanja pogoršanja funkcionalnog oštećenja organizma te podizanja cjelokupne neovisnosti hrvatskih branitelja i hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata u svakodnevnim aktivnostima.

U skladu s misijom, odnosno zaštitom interesa i digniteta svih sudionika rata, Ministarstvo provodi reviziju, odnosno kontrolu zakonitosti, prvostupanjskih rješenja kojima se priznaje status člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i pravo na obiteljsku invalidninu, pravo na povećanu obiteljsku invalidninu, pravo na uvećanu obiteljsku invalidninu, status člana obitelji zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i novčanu naknadu u iznosu obiteljske invalidnine, povećane obiteljske invalidnine i uvećane obiteljske invalidnine, status HRVI iz Domovinskog rata i pravo na osobnu invalidninu, doplatak za njegu i pomoć druge osobe, ortopedski doplatak, posebni doplatak, opskrbnинu, doplatak za pripomoć u kući, pravo na jednokratnu novčanu pomoć i rješenja kojima se daje u vlasništvo osobni automobil HRVI iz Domovinskog rata I. skupine.

Ministarstvo provodi program stambenog zbrinjavanja stradalnika iz Domovinskog rata, kojim omogućuje rješavanje problematike stanovanja po povlaštenim uvjetima, povoljnijim od tržišnih u pogledu cijene stana, visine kamatne stope i rokova otplate stambenih kredita. Postojanje mogućnosti i djelovanje u cilju osiguranja rješavanja stambenog pitanja stradalnika doprinos je kvaliteti življenja i stanovanja osobama koje su zbog ratnih prilika ostale bez članova obitelji ili postale invalidi i čiji su domovi ratom uništeni.

U znak trajnog sjećanja na sve pobjede u Domovinskom ratu, Ministarstvo obilježava obljetnice, odavanjem počasti poginulim hrvatskim braniteljima te održavanjem prigodnih programa i svečanosti. Ministarstvo izgradnjom spomen-obilježja na mjestima masovnih grobnica iz Domovinskog rata, pružanjem potpore podizanju spomenika hrvatskim braniteljima poginulim u Domovinskom ratu, kao i podizanjem svijesti o važnosti Domovinskog rata, štiti temeljne vrijednosti i dignitet Domovinskog rata.

Pronalaženjem nestalih osoba te ekshumacijom i identifikacijom posmrtnih ostataka iz masovnih i pojedinačnih grobnica, rješava se humanitarno pitanje te se utvrđuju pravne i povijesne činjenice u svezi s Domovinskim ratom.

Ministarstvo branitelja sustavno će raditi na razvijanju dokumentacije i programa temeljem strategije „Europe 2014 - 2020“ te nastojati priskrbiti sredstva iz europskih fondova u svrhu kvalitetnije realizacije programa i projekata iz svoga djelokruga.

Navedeni opći cilj proizlazi iz :

- Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (NN 174/04, 92/05, 02/07, 107/07, 65/09, 137/09, 146/10, 55/11, 140/12 i 33/13)
- Programa stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i djece smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja za razdoblje od 2012. do 2013. godine (NN 43/12; Zaključak Vlade Republike Hrvatske od 12. travnja 2012., Klasa: 131-01/12-01/01, Urbroj: 5030106-12-1)
- Nacionalnog programa psihosocijalne i zdravstvene pomoći sudionicima i stradalnicima iz Domovinskog rata - Zaključak Vlade Republike Hrvatske, Klasa: 550-01/99-03/01, Urbroj: 5030108-05-1 od 03. veljače 2005. godine
- Zakona o obilježavanju mesta masovnih grobnica žrtava iz Domovinskog rata (NN100/96)
- Zakona o udrugama (NN88/01, NN 11/02)
- Zaključka Vlade Republike Hrvatske (Klasa: 564-02/00-01/03, Urbroj: 5030104-00-4) Memorijalno groblje žrtava iz Domovinskog rata u Vukovaru
- Uredbe o osnivanju Javne ustanove „Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar“ (NN 54/13)
- Deklaracije o Domovinskom ratu (NN 102/02)
- Zakona o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata (»N.N.«, broj 33/92, 77/92, 58/93, 2/94, 76/94, 108/95, 82/01, 103/03)
- Zakona o sustavu državne uprave ("N.N." broj 150/11)

1.1. Jačanje sustava skrbi za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji te žrtve seksualnog nasilja u Domovinskem ratu

Rat izaziva poremećaje u funkcioniranju društva kroz promjene u socijalnom okruženju, promjene ili zastoje u profesionalnim aktivnostima, traume, stradanja, prisilne (privremene ili trajne) promjene stalnog boravišta, materijalne gubitke ili gubitak bližnjih, kidanje socijalnih veza koje su postojale prije rata. Agresija na Republiku Hrvatsku uzrokovala je, uz brojna materijalna razaranja, brojne i teško mjerljive tragove u zdravstvenom statusu branitelja i stradalnika rata, članova njihovih obitelji, kao i kod civilnog stanovništva. Neposredne žrtve pretrpjele su štetu, fizičko i/ili mentalno povređivanje, emotivne patnje, materijalni gubitak i napad na svoja osnovna prava, a posredne žrtve rata postali su najbliži članovi obitelji stradalnika.

U takvim promijenjenim životnim okolnostima, određene socijalne skupine imaju bitno umanjene šanse za samostalnu prilagodbu i za njih je nužno osigurati različite oblike potpore od strane društvene zajednice.

Zbog velikog broja ljudi koji su tijekom rata bili izloženi izravnom ratnom stresu, ali i još većeg broja sekundarno traumatiziranih osoba nastala je potreba za organiziranim osnovnom emocionalnom podrškom, socijalnom, psihološkom i zdravstvenom pomoći ratom traumatiziranim osobama, a koja je i danas, iako nešto manjeg intenziteta, još uvijek poprilično izražena.

Ministarstvo će u dalnjem trogodišnjem djelovanju, nastaviti s pružanjem psihosocijalne, savjetodavne i zdravstvene pomoći ratom traumatiziranim osobama te praćenjem specifičnih problema i potreba hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji.

Ministarstvo će sufinancirati projekte udruga iz Domovinskog rata u socio-ekonomskom interesu osoba iz ciljne skupine te u cilju njihove resocijalizacije i reintegracije u društvo.

Ministarstvo će nastaviti s programom stambenog zbrinjavanja stradalnika iz Domovinskog rata te osigurati zakonito ostvarenje propisanih prava hrvatskim braniteljima, obiteljima poginulih i stradalnicima Domovinskog rata kao i mirnodopskih vojnih invalida, stradalih pirotehničara te članova njihovih obitelji. Revizija, kao oblik kontrole zakonitosti prvostupanjskih rješenja od strane drugostupanjskog tijela ima za cilj da prije izvršnosti rješenja otkloni eventualne greške u nadležnosti, postupku i formi upravnog akta, materijalnoj povredi zakona, u činjeničnom stanju, cilju i svrsi koja se želi postići.

Provedbom svih navedenih aktivnosti, Ministarstvo će i dalje brinuti o punoj zaštiti te očuvanju dostojanstva hrvatskih branitelja, obitelji poginulih i stradalnika Domovinskog rata, koji su najzaslužniji za stvaranje neovisne i suverene Republike Hrvatske.

Ministarstvo branitelja će također u narednom trogodišnjem razdoblju sustavno raditi na razvijanju dokumentacije i programa temeljem strategije „Europe 2014-2020“ te razradi projektne dokumentacije potrebne za osiguravanje sredstava iz europskih fondova u svrhu kvalitetnije realizacije programa i projekata iz područja skrbi za hrvatske branitelje i članove njihovih obitelji.

Načini ostvarenja postavljenog cilja:

„Postojeći“ načini ostvarenja:

- 1.1.1. Pružanje psihosocijalne i savjetodavne pomoći i potpore**
- 1.1.2. Osiguravanje zdravstvene skrbi za veteransku populaciju i članove njihovih obitelji**
- 1.1.3. Odobravanje jednokratne pomoći hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji**
- 1.1.4. Financiranje projekata udruga iz Domovinskog rata**
- 1.1.5. Priznavanje statusa i prava hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji**
- 1.1.6. Dodjela stambenih kredita**
- 1.1.7. Gospodarenje stambenim fondom Ministarstva**

„Novi“ načini ostvarenja:

- 1.1.8. Osiguravanje skrbi za žrtve seksualnog nasilja u Domovinskom ratu**
- Ministarstvo branitelja će idućem razdoblju raditi na rješavanju pitanja pravne zaštite žrtava seksualnog nasilja u Domovinskom ratu te ostvarivanju njihovih prava kroz izradu Zakona o žrtvama seksualnog nasilja u Domovinskom ratu. Svrha donošenja Zakona je priznati patnje žrtava seksualnog nasilja u Domovinskom ratu od strane cjelokupnog društva i osiguranje pravnog statusa. Ministarstvo će nastojati žrtvama silovanja osigurati svu potrebnu psihosocijalnu i drugu pomoći te podršku kako bi se dostojanstveno i slobodno uključile u društveni život.

TABLICA POKAZATELJA REZULTATA (OUTPUT)								
Opći cilj	1. Očuvanje stećevina i ublažavanje negativnih posljedica Domovinskog rata							
Posebni cilj	1.1. Jačanje sustava skrbi za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji te žrtve seksualnog nasilja u Domovinskom ratu							
Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost (2014.)	Ciljana vrijednost (2015.)	Ciljana vrijednost (2016.)
1.1.1. Pružanje psihosocijalne i savjetodavne pomoći i potpore	Udio kriznih intervencija u ukupnom broju izvršenih intervencija	Smanjenje udjela kriznih intervencija u ukupnom broju izvršenih intervencija kao posljedica pružanja kvalitetne psihosocijalne pomoći	%	4,28	Ministarstvo branitelja	4,26	4,24	4,22
1.1.2. Osiguravanje zdravstvene skrbi za veteransku populaciju i članove njihovih obitelji	Udio sufinanciranih ortopedskih pomagala u odnosu na broj zaprimljenih i uteviljenih zahtjeva	Povećanje broja sufinanciranih ortopedskih pomagala kojim se unapređuje neovisnost življenja u zajednici za više HRVI iz Domovinskog rata s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta	%	100	Ministarstvo branitelja	100	100	100
	Udio korisnika medicinske rehabilitacije zadovoljnih kvalitetom usluga u zdravstvenim lječilištima i brzinom ostvarivanja prava na medicinsku rehabilitaciju od podnošenja zahtjeva	Povećanjem kvalitete usluga medicinske rehabilitacije i brzine ostvarivanja prava na medicinsku rehabilitaciju unapređuje se zdravstvena skrb za HRVI iz Domovinskog rata	%	55	Ministarstvo branitelja	58	61	64
	Broj osoba upućen na posebno organizirane besplatne ciljane preventivne preglede	Kontinuirano prikupljanje, obrada i analiza podataka o zdravstvenom stanju cjelokupne populacije hrvatskih branitelja s ciljem prevencije pobola i smrtnosti, ranog otkrivanja bolesti, organiziranja sustavne zdravstvene skrbi za hrvatske branitelje i članove njihovih obitelji bolesti i podizanje kvalitete življjenja (kumulativna vrijednost)	broj	6.593	Ministarstvo branitelja, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu	6.993	7.393	7.793

	Udio odobrenih zahtjeva za dodjelom automobila HRVI 100% I. skupine u odnosu na broj zaprimljenih i utemeljenih zahtjeva	Dodjelom automobila s ugrađenim prilagodbama HRVI iz Domovinskog rata 100% I. skupine omogućuje se kvalitetnije življenje i uključivanje u sve oblike svakodnevnice	%	100	Ministarstvo branitelja	100	100	100
1.1.3. Odobravanje jednokratne pomoći hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji	Broj odobrenih zahtjeva za jednokratnu novčanu pomoć	Odobravanjem jednokratne pomoći Ministarstvo pomaže u slučajevima težih zdravstvenih oboljenja osoba koje ostvaruju pravo kao i užih članova njihove obitelji te podmirenju osnovnih životnih potreba (godišnja vrijednost)	broj	500	Ministarstvo branitelja	600	600	600
	Udio odobrenih zahtjeva za besplatne udžbenike osobama koje ostvaruju zakonsko pravo u odnosu na broj zaprimljenih i utemeljenih zahtjeva	Održavanje kontinuiteta isplaćivanja naknade za besplatne udžbenike svim osobama utvrđenim Pravilnikom, koji su slabijeg imovinskog statusa, čime se osiguravaju osnovni preduvjeti obrazovanja	%	100	Ministarstvo branitelja	100	100	100
1.1.4. Financiranje projekata udruga iz Domovinskog rata	Udio odobrenih projekata u odnosu na zaprimljene prijedloge	Edukacijom i informiranjem ciljne skupine o načinima i mogućnostima financiranja, povećava se broj udruga oспособljenih za prijavu na projektni natječaj, te kvaliteta zaprimljenih prijedloga	%	50	Ministarstvo branitelja	55	60	65

	Udio poništenih prvočlanovskih rješenja o priznavanju statusa i prava hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji	Putem nadzora nad zakonitošću rada i edukacije djelatnika prvočlanovskih tijela smanjiti broj nezakonito priznatih ststusa i prava hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji	%	8,4	Ministarstvo branitelja	7	6	5
1.1.5. Priznavanje statusa i prava hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Trajna prava)	Udio poništenih drugostupanjskih rješenja o priznavanju statusa i prava hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji u upravnom sporu	Pojačati kontrolu nad radom Drugostupanjskog liječničkog povjerenstva radi donošenja nalaza i mišljenja sukladno zakonskim i provedbenim propisima te pojačati kontrolu zakonitosti drugostupanjskih rješenja od strane nadređenih službenika	%	11,68	Ministarstvo branitelja	10	9	8
1.1.6. Dodjela stambenih kredita	Udio rješenih zahtjeva u odnosu na broj podnesenih zahtjeva za dodjelu stana	Povećanjem udjela rješenih smanjiti će se broj stambeno nezbrinutih stradalnika	%	4	MB	5	7	9
	Udio rješenih zahtjeva u odnosu na broj podnesenih zahtjeva za dodjelu stambenih kredita	Povećanjem udjela rješenih zahtjeva poboljšati će se kvaliteta stanovanja stradalnika	%	7	MB	9	11	13

1.1.7. Gospodarenje stambenim fondom Ministarstva	Omjer broja prodanih stanova u odnosu na broj stanova dodijeljenih putem stambenih kredita i ukupan broj stanova u fondu Ministarstva	Povećanjem broja prodanih stanova smanjuje se broj stambeno nezbrinutih osoba i smanjuju se troškovi Ministarstva za održavanje objekata	%	15	MB	15	20	20
1.1.8. Osiguravanje skrbi za žrtve seksualnog nasilja u Domovinskom ratu	Udio žrtava seksualnog nasilja u Domovinskom ratu kojima je pružena pomoć u odnosu na broj zaprimljenih zahtjeva	Pružanjem skrbi žrtvama seksualnog nasilja u Domovinskom ratu olakšava se prevladavanje teškoča i osnažuje ih se za uključivanje u svakodnevni život	%	0	Ministarstvo branitelja	60	65	70

1.2. Povećanje konkurentnosti hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i djece smrtno stradalih, zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata na tržištu rada

Uzimajući u obzir dobnu strukturu hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, njihovu dugotrajnu nezaposlenost kao i predrasude potencijalnih poslodavaca o zdravstvenom stanju i radnoj sposobnosti hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, i danas postoji problem njihove teže zapošljivosti i nekonkurentnosti na tržištu radne snage.

Provedbom mjera iz Programa stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i djece smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja za razdoblje od 2012. do 2013. godine, ne mijenja se samo broj nezaposlenih nego i svijest o hrvatskim braniteljima kao potencijalnim posloprimcima (zaposlenicima), ali i uspješnim samostalnim poduzetnicima i malim gospodarstvenicima koji su često pokretači razvoja lokalne sredine iz koje dolaze.

Ciljnu skupinu Programa čine nezaposleni hrvatski branitelji iz Domovinskog rata i nezaposlena djeca smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, a cilj Programa je pružanje mogućnosti osobama iz ciljne skupine da budu konkurentniji na tržištu rada.

S obzirom na gospodarsku situaciju te porast broja nezaposlenih osoba, kao i porast broja nezaposlenih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, Ministarstvo će nastaviti s realizacijom Programa i u trogodišnjem razdoblju omogućiti korisnicima bržu realizaciju pojedine mjere, proširiti funkciju Programa dodatnim suradnjama sa strateškim partnerima, čemu će umnogome doprinijeti formiranje baze podataka svih dosadašnjih korisnika mjera Programa.

Program je usmjeren na potporu postojećim uspješnim samostalnim poduzetnicima, kao i malim gospodarstvenicima koji bi uz potporu zapošljavali hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i djecu smrtno stradalih, zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata.

Ministarstvo branitelja će u sljedećem trogodišnjem razdoblju sustavno raditi na razvijanju dokumentacije i programa temeljem strategije „Europe 2014-2020“ te razradi projektne dokumentacije potrebne za osiguravanje sredstava iz europskih fondova u svrhu kvalitetnije realizacije programa i projekata iz područja obrazovanja, povećanja konkurentnosti i zapošljavanja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i djece smrtno stradalih, zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata na tržištu rada

Načini ostvarenja postavljenog cilja:

„Postojeći“ načini ostvarenja:

1.2.1. Realizacija Programa stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i djece smrtno stradalih, zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata kroz sedam Mjera

TABLICA POKAZATELJA REZULTATA (OUTPUT)								
Opći cilj	1. Očuvanje stečevina i ublažavanje negativnih posljedica Domovinskog rata							
Posebni cilj	1.2. Povećanje konkurentnosti hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i djece smrtno stradalih, zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata na tržištu rada							
Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost (2014.)	Ciljana vrijednost (2015.)	Ciljana vrijednost (2016.)
1.2.1. Realizacija Programa stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i djece smrtno stradalih, zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja kroz sedam Mjera	Udio isplaćenih poticaja u ukupnom broju odobrenih poticaja Programa	Edukacijom i informiranjem ciljne skupine te povećanjem dostupnosti informacija o Programu, povećava se broj korisnika koji imaju potpuni uvid u obveze koje isplata poticaja donosi čime se sprečava odustajanje od poticajnih sredstava.	%	95,3	Ministarstvo branitelja	95,5	95,6	95,7
	Broj održanih sajmova zadruga hrvatskih branitelja i drugih vezanih aktivnosti	Povećanjem broja aktivnosti kojima se predstavljaju zadruge hrvatskih branitelja i održavnjem tematskih okruglih stolova aktualnih za zadružno poduzetništvo jača se konkurentnost zadruga i njihovih proizvoda i usluga (kumulativna vrijednost)	broj	29	Ministarstvo branitelja	32	35	38
	Broj održanih aktivnosti Referalnih centara	Edukacijom i informiranjem članova zadruga, povećava se broj korisnika koji imaju potpuni uvid u obveze koje isplata poticaja donosi čime se osigurava izvršavanje ugovornih obveza korisnika (godišnja vrijednost).	broj	40	Ministarstvo branitelja	46	52	58

1.3. Očuvanje digniteta i promicanje vrijednosti Domovinskog rata

Sukladno Deklaraciji o Domovinskom ratu, temeljna vrijednost Domovinskog rata jest uspostava i obrana državnog suvereniteta i teritorijalnog integriteta Republike Hrvatske, čime su stvorene pretpostavke za djelovanje pravne države i vladavine prava te zakonito funkcioniranje državnih tijela kao najbolji način za daljnju afirmaciju dostojanstva Domovinskog rata. U znak trajnog sjećanja na sve pobjede u Domovinskom ratu i odavanje počasti svim žrtvama Domovinskog rata, Ministarstvo sufinancira izgradnju, postavljanje ili uređenje spomen–obilježja žrtvama stradalim u Domovinskom ratu, a sukladno Zakonu o obilježavanju mjesta masovnih grobnica žrtava iz Domovinskog rata obilježava mjesta masovnih grobnica. Također, vodi protokolarnu i administrativnu skrb o Memorijalnom groblju žrtava iz Domovinskog rata u Vukovaru te sufinancira projekte udruga proisteklih iz Domovinskog rata s ciljem očuvanja povijesnih vrednota Domovinskog rata.

Ministarstvo će u idućem trogodišnjem razdoblju nastaviti s tekućim održavanjem Memorijalnog groblja žrtava iz Domovinskog rata u Vukovaru. Donošenjem Uredbe o osnivanju Javne ustanove „Memorijalni centar Vukovar“ Ministarstvo jeiniciralo novu aktivnost i osnovalo središnje mjesto na kojemu će se na dostojanstven način učiti nove generacije o vrijednostima Domovinskog rata, a u cilju očuvanja sjećanja na Vukovar i Domovinski rat.

S obzirom da u Republici Hrvatskoj postoje teritorijalne jedinice u kojima nije postavljeno dostoanstveno spomen–obilježje žrtvama stradalima u Domovinskom ratu te postoje neobilježene masovne grobnice, aktivnosti Ministarstva bit će usmjerene na rješavanje ovih pitanja, s ciljem da se nemjerljive žrtve hrvatskog naroda, na kojima se temelji neovisnost suverene Republike Hrvatske, nikad ne zaborave.

Načini ostvarenja postavljenog cilja:

„Postojeći“ načini ostvarenja:

- 1.3.1. Sufinanciranje izgradnje, postavljanja i uređenja spomen–obilježja žrtvama stradalim u Domovinskom ratu**
- 1.3.2. Protokolarna i administrativna skrb o Memorijalnom groblju žrtava iz Domovinskog rata u Vukovaru**
- 1.3.3. Upoznavanje javnosti s mjestima i događajima iz Domovinskog rata**

„Novi“ načini ostvarenja:

1.3.4. Javna ustanova Memorijalni centar Vukovar

Uredbom o osnivanju Javne ustanove „Memorijalni centar Vukovar“ utvrđena je djelatnost Javne ustanove koja se prvenstveno odnosi na upoznavanje učenika i drugih posjetitelja s vrijednostima Domovinskog rata i bitke za Vukovar. U osnovnoj djelatnosti ustanove je i znanstveno istraživanje Domovinskog rata i bitke za Vukovar, organizacija prijevoza i boravaka učenika u Vukovaru gdje bi na mnogobrojnim mjestima stradanja i u Memorijalnom centru bili educirani o Domovinskem ratu i o obrani Vukovara, uz ostvarenje odgojnih i obrazovnih ciljeva.

TABLICA POKAZATELJA REZULTATA (OUTPUT)								
Opći cilj	1. Očuvanje stečevina i ublažavanje negativnih posljedica Domovinskog rata							
Posebni cilj	1.3. Očuvanje digniteta i promicanje vrijednosti Domovinskog rata							
Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost (2014.)	Ciljana vrijednost (2015.)	Ciljana vrijednost (2016.)
1.3.1. Sufinanciranje izgradnje, postavljanja i uređenja spomen-obilježja žrtvama stradalim u DR	Povećanje opsega teritorijalne pokrivenosti spomen-obilježjima	Povećanje teritorijalne pokrivenosti spomen-obilježjima osigurava sustavno pristupanje gradnji i ozbiljno planiranje potrebnih sredstava	%	82	Ministarstvo branitelja	85	87	88
	Broj obilježenih mesta masovnih grobnica u odnosu na otkrivene	Održavanje kontinuiteta obilježavanja mesta masovnih grobnica u odnosu na broj ekshumiranih masovnih grobnica (kumulativna vrijednost)	broj	60	Ministarstvo branitelja	63	66	69
1.3.2. Protokolarna i administrativna skrb o Memorijalnom groblju žrtava iz Domovinskog rata u Vukovaru	Broj posjetitelja Memorijalnog groblja u organiziranim grupama	Povećanje broja posjetitelja u organiziranim grupama (godišnja vrijednost)	broj	86.000	Ministarstvo branitelja	87.000	90.000	92.000
1.3.3. Upoznavanje javnosti s mjestima i događajima iz Domovinskog rata	Broj obilježenih objetnica događaja iz Domovinskog rata i drugih prigodnih programa i svečanosti	Povećanje broja obilježenih objetnica događaja iz Domovinskog rata i broja održanih prigodnih programa i svečanosti doprinosi upoznavaju javnosti s mjestima i događajima iz Domovinskog rata. (godišnja vrijednost)	broj	40	Ministarstvo branitelja	45	50	55
1.3.4. Javna ustanova Memorijalni centar Vukovar	Broj posjetitelja Memorijalnog centra Vukovar u organiziranim grupama	Povećanje broja posjetitelja u organiziranim grupama (godišnja vrijednost)	broj	0	Ministarstvo branitelja	25.000	30.000	35.000

TABLICA POKAZATELJA UČINKA (OUTCOME)

Opći cilj 1. Očuvanje stečevina i ublažavanje negativnih posljedica Domovinskog rata								
Posebni cilj	Pokazatelj učinka (outcome)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost (2014.)	Ciljana vrijednost (2015.)	Ciljana vrijednost (2016.)
1.1. Jačanje sustava skrbi za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji te žrtve seksualnog nasilja u Domovinskom ratu	Udio rješenih upita korisnika u odnosu na ukupan broj zaprimljenih upita	Potpuna transparentnost rada Ministarstva davanjem informacija o svim podnesenim zahtjevima, predstavkama, prijedlozima i upitima korisnika kao i drugim aktivnostima koje Ministarstvo provodi a za koje korisnici iskažu interes (godišnja vrijednost)	%	97,8	Ministarstvo branitelja	98,1	98,2	98,3
1.2. Povećanje konkurentnosti hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i djece smrtno stradalih, zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata na tržištu rada	Udio hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata koji su prešli iz statusa nezaposlene u status zaposlene osobe temeljem korištenja mjera Programa, a u odnosu na ukupan broj hrvatskih branitelja koji su prema evidenciji HZZ-a prešli iz statusa nezaposlene u status zaposlene osobe	Potpuna realizacija Programa i suradnja Ministarstva s interesnim institucijama pridonose ostvarenju posebnog cilja. (godišnja vrijednost)	%	2,8	Ministarstvo branitelja	2,9	3,0	3,1
1.3. Očuvanje digniteta i promicanje vrijednosti Domovinskog rata	Povećanje broja aktivnosti s ciljem očuvanja digniteta i promicanja vrijednosti Domovinskog rata	Kontinuiranim djelovanjem kroz njegovanje kulturnih i povijesnih vrijednosti povećava se broj aktivnosti sa svrhom očuvanja digniteta i promicanja vrijednosti Domovinskog rata. (kumulativna vrijednost)	broj	6	Ministarstvo branitelja	7	8	9

2. Primjерено zadovoljavanje potreba invalida Drugog svjetskog rata i članova njihovih obitelji te civilnih žrtava rata

Odredbe Ustava Republike Hrvatske razrađene u brojnim propisima, koji osiguravaju posebnu zaštitu posebno zaslužnim i ranjivim skupinama, kao što su ratni invalidi i općenito ratni stradalnici, oživotvoruju se kroz Zakon o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata, čiju provedbu neposredno osigurava Ministarstvo branitelja.

Navedenim Zakonom osiguravaju se ratnim vojnim invalidima Drugog svjetskog rata, mirnodopskim invalidima, civilnim invalidima Domovinskog rata i Drugog svjetskog rata, sudionicima Drugog svjetskog rata te članovima njihovih obitelji i osobama stradalim u vojnim i redarstvenim dužnostima u stranoj zemlji u okviru mirovnih snaga i mirovnih misija prava po osnovi oštećenja organizma, po osnovi gubitka člana obitelji i prava po osnovi materijalnih i drugih potreba korisnika. Sustavna politika na području zaštite ranjivih društvenih skupina, kao što su osobe s invaliditetom, osobito na području brige za stradalnike rata usmjerena je dalnjem napretku i snaženju zaštite njihovih prava.

U tome smislu Ministarstvo branitelja vodit će računa o različitim vidovima obeštećenja ratnim stradalnicima, odnosno žrtvama kršenja međunarodnog prava.

Navedeni Opći cilj proizlazi iz:

- Zakona o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata, Narodne novine, broj 33/92 , 77/92 , 58/93 , 2/94 , 76/94 , 108/95 , 82/01 , 103/03
- Naredbe o utvrđivanju mjesecnih svota osobne invalidnine, drugih mjesecnih novčanih primanja i osnovice za određivanje opskrbnine od 1. listopada 2001.
- Pravilnika o utvrđivanju postotka oštećenja organizma vojnih i civilnih invalida rata,
 - Pravilnik o oštećenju organizma na osnovi kojih vojni i civilni invalidi rata imaju pravo na ortopedski dodatak i o razvrstavanju tih oštećenja u stupnjeve,
 - Pravilnik o medicinskim indikacijama za razvrstavanje vojnih i civilnih invalida od I. do IV. Skupine prema stupnju potrebe za njegom i pomoći druge osobe,
 - Pravilnik o radu Liječničkih povjerenstava u postupku za ostvarivanje prava po Zakonu o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata,
 - Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na besplatne udžbenike
- Rezolucija Generalne skupštine UN 60/147 - Osnovna načela i smjernice za ostvarivanje prava na pravni lijek i reparaciju žrtava teških kršenja međunarodnih prava o ljudskim pravima i ozbiljnih povreda međunarodnog humanitarnog prava iz 2006. godine.

2.1. Skrb za ratne vojne i civilne invalide Drugog svjetskog rata i porača, civilne žrtve Domovinskog rata te stradalnike rata

Kako bi se osigurala potrebna zaštita ratnih vojnih invalida Drugog svjetskog rata, mirnodopskim invalidima stradalima do 17.8.1990. godine, civilnim invalidima Domovinskog rata i Drugog svjetskog rata, sudionicima Drugog svjetskog rata te članovima njihovih obitelji i osobama stradalim u vojnim i redarstvenim dužnostima u stranoj zemlji u okviru mirovnih snaga i mirovnih misija, Ministarstvo branitelja pripremit će novi Zakona o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata.

S obzirom da se radi o posebnoj skrbi države i činjenici da je navedena kategorija osoba stradala uslijed ratnih okolnosti, njihova prava trebaju biti primjerena i adekvatna potrebama korisnika.

Jedno od izostavljenih pravnih instituta na koje Republiku Hrvatsku obvezuju međunarodni ugovori jest i pitanje obeštećenja i drugih oblika pomoći svim stradalnicima rata, a osobito civilima Domovinskog rata.

Izmjenom zakona i podzakonskih propisa redefinirat će se broj i opseg prava, a dodatnim edukacijama službenika koji vode postupke priznavanja prava ubrzati njihovo rješavanje i pravilno postupanje u upravnom postupku.

Način ostvarenja postavljenog cilja:

„Postojeći“ načini ostvarenja:

2.1.1. Priznavanje prava korisnicima

„Novi“ načini ostvarenja:

2.1.2. Rješavanje pitanja civilnih žrtava rata te pitanja odštete stradalnicima rata

Postojeći Zakon o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata je donesen 1992. godine i u proteklo vrijeme 11 puta mijenjan. Nikada nije učinjen pročišćeni tekst, niti su njime obuhvaćene sve kategorije ratnih stradalnika koje bi po međunarodnom pravu trebale ostvarivati prava.

Novi Zakon riješit će pitanje prava antifašističkih boraca te pitanje civilnih žrtava rata uzimajući u obzir određenu vrstu obeštećenja stradalnicima rata, a prvenstveno roditeljima poginule djece u Domovinskom ratu, te zlostavljane osobe poput zatočenika logora.

TABLICA POKAZATELJA REZULTATA (OUTPUT)								
Opći cilj	2. Primjereno zadovoljavanje potreba invalida Drugog svjetskog rata i članova njihovih obitelji te civilnih žrtava rata							
Posebni cilj	2.1. Skrb za ratne vojne i civilne invalide Drugog svjetskog rata i porača, civilne žrtve Domovinskog rata te stradalnike rata							
Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost (2014.)	Ciljana vrijednost (2015.)	Ciljana vrijednost (2016.)
2.1.1. Priznavanje prava korisnicima	Udio donezenih prvostupanjskih i drugostupanjskih rješenja o priznavanju statusa i prava stradalnicima rata u odnosu na broj zahtjeva za priznavanje statusa i prava stradalnicima rata	Udio donezenih prvostupanjskih i drugostupanjskih rješenja o priznavanju statusa i prava stradalnicima rata u odnosu na broj zahtjeva za priznavanje statusa i prava stradalnicima rata	%	95	Ministarstvo branitelja	96	97	98
	Broj poništenih odnosno izmjenjenih prvostupanjskih rješenja	Vršenjem nadzora nad zakonitošću rada i edukacijom državnih službenika smanjiti broj nezakonito provedenih upravnih postupaka	broj	50	Ministarstvo branitelja	35	20	10
2.1.2. Rješavanje pitanja civilnih žrtava rata te pitanja odštete stradalnicima rata	Udio donezenih prvostupanjskih i drugostupanjskih rješenja o priznavanju statusa i prava civilnih žrtava te stradalnika rata u odnosu na broj zahtjeva za priznavanje statusa i prava civilnih žrtava te stradalnika rata	Udio donezenih prvostupanjskih i drugostupanjskih rješenja o priznavanju statusa i prava civilnih žrtava te stradalnika rata u odnosu na broj zahtjeva za priznavanje statusa i prava civilnih žrtava te stradalnika rata	%	95	Ministarstvo branitelja	96	97	98

TABLICA POKAZATELJA UČINKA (OUTCOME)								
Opći cilj	2. Primjereno zadovoljenje potreba invalida Drugog svjetskog rata i članova njihovih obitelji te civilnih žrtava rata							
Posebni cilj	Pokazatelj učinka (outcome)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost (2014.)	Ciljana vrijednost (2015.)	Ciljana vrijednost (2016.)
2.1. Skrb za ratne vojne i civilne invalide Drugog svjetskog rata i porača, civilne žrtve Domovinskog rata te stradalnike rata	Udio riješenih zahtjeva za pružanje skrbi ratnim vojnim i civilnim invalidima Drugog svjetskog rata i porača te civilnim invalidima Domovinskog rata u odnosu na broj zahtjeva	Udio riješenih zahtjeva za pružanje skrbi ratnim vojnim i civilnim invalidima Drugog svjetskog rata i porača te civilnim invalidima Domovinskog rata u odnosu na broj zahtjeva	%	95	Ministarstvo branitelja	96	97	98

3. Vraćanje i zaštita dostojanstva žrtava rata

Posljedica oružanih sukoba jest neizvjesnost o sudbini određenog broja osoba za koje je nepoznato mjesto gdje se nalaze, a nema ili još nema dokaza o njihovoj smrti. Nestanak osoba u oružanim sukobima najčešće predstavlja teško kršenje ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava jer je posljedica ubojstava, prisilnih nestanaka, izvan-pravnog zatočenja, mučenja i drugih nehumanih postupaka i kazni. Nadalje, predstavlja kršenje prava obitelji da znaju sudbinu svojih članova čime se dodatno i znatno povećava broj žrtava u svezi s nestankom osoba.

Republika Hrvatska još uvijek traga za osobama nestalim tijekom Domovinskoga rata. Iako je poduzetim naporima nadležnih tijela utvrđena sudbina većine zatočenih i nestalih osoba, još je uvijek nepoznata sudbina 1.703 nestale osobe te mjesto pokopa 415 osoba poginulih u ratnim zbivanjima¹, što ovo pitanje čini najaktualnijim humanitarnim pitanjem posljedica Domovinskog rata u Republici Hrvatskoj.

Posebno je osjetljivo pitanje nestalih i nasilno odvedenih u Drugom svjetskom ratu i poslijeratnom razdoblju. U Republici Hrvatskoj nije bilo sustavnog nepristranog pristupa žrtvama Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja, što je uzrokovalo nejednak, diskriminirajući odnos prema žrtvama i nezadovoljavajuću razinu očuvanja spomena na žrtve. Procjene i izračuni ljudskih gubitaka uslijed kršenja temeljnih ljudskih prava i danas predstavljaju jedno od najkontroverznijih pitanja.

Polazeći od načela da je očuvanje spomena na žrtve rata sukladno opće prihvaćenim društvenim vrijednostima i načelima međunarodnog humanitarnog prava, obveza države, Ministarstvo branitelja će djelovati na *vraćanju i zaštiti dostojanstva žrtava rata*, podrazumijevajući pod tim rješavanje sudbine nestalih osoba tijekom Domovinskoga rata te utvrđivanje i obilježavanje mjesta stradanja žrtava Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja, što će ujedno pridonijeti: kaznenom progonu počinitelja, javnom priznanju zlodjela nanesenih žrtvama, podizanju spomen-obilježja za odavanje počasti žrtvama te pružanju odgovarajuće satisfakcije obiteljima žrtava.

Navedeni opći cilj proizlazi iz:

- Ženevske konvencije za zaštitu žrtava rata i Dopunskih protokola („MN“ 5/94)
- Zakona o istraživanju, uređenju i održavanju vojnih groblja, groblja žrtava Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja („NN“ 143/2012)
- Međudržavnih ugovora o uređenju vojnih groblja zaključenih između Vlade Republike Hrvatske i: Vlade Savezne Republike Njemačke („MN“ 17/97), Vlade Talijanske Republike („MN“ 6/2001) te Vlade Republike Slovenije („MN“ 4/2009)
- Zakona o sustavu državne uprave („NN“ 150/2011).

¹ Podaci o nestalim osobama u Domovinskom ratu, kao i sveukupni podaci koji se odnose na Posebni cilj 3.1. odražavaju stanje evidencija od 1. svibnja 2013. godine

3.1. Rješavanje subbine osoba nestalih u Domovinskom ratu

Pitanje subbine osoba nestalih u Domovinskom ratu jedno je od najznačajnijih pitanja ratnih posljedica u Republici Hrvatskoj. Uz prvenstveno humanitarni aspekt, pitanje nestalih osoba značajno je s pravnog i povijesnog aspekta. Naime, temeljeno polazište u rješavanju pitanja nestalih osoba jest pravo svakog pojedinaca na život, nepovredivost njegove slobode i zabrane zlostavljanja, te pravo obitelji da saznaju istinu o sudbini svojih najbližih. K tome, pitanje subbine nestalih osoba iznimno je značajno u postupcima istraživanja genocida i ratnih zločina počinjenih u agresiji na Republiku Hrvatsku koji se vode pred međunarodnim i nacionalnim pravosudnim tijelima, kao i u utvrđivanju činjenica u svezi s Domovinskim ratom uopće. Nadalje, pitanje nestalih osoba povezano je s nizom drugih prioritetnih pitanja u Republici Hrvatskoj – od prava stradalnika Domovinskoga rata, povratka prognanika i izbjeglica, uspostave suživota na ratom obuhvaćenim područjima, normalizacije i unaprjeđenja odnosa sa susjednim državama.

Od 1994. godine, kada je metodologija evidentiranja nestalih osoba i prikupljanja podataka usklaćena s najvišim međunarodnim standardima, pokrenut je zahtjev za traženje 5.066 nestalih osoba i posmrtnih ostataka. Poduzetim mjerama i aktivnostima nadležnih tijela riješeno je 58.2 % nestalih osoba i posmrtnih ostataka. Međutim, još je nepoznata subbina 1.703 osobe nestale u Domovinskom ratu (stanje evidencije: svibanj 2013), od kojih 967 čine osobe nestale 1991/92. godine, a 736 osobe nestale 1995. godine. Također, aktualno je 415 zahtjeva za traženje posmrtnih ostataka poginulih osoba, što sveukupno čini **2.118** neriješenih slučajeva.

Stoga je, a imajući u vidu njegov značaj, pitanje nestalih uvršteno u Strategiju Vladinih programa za razdoblje 2013.-2015., prioritetno pitanje u Nacionalnom programu zaštite i promicanja ljudskih prava za razdoblje 2013. – 2016., te jedno od najznačajnijih pitanja u bilateralnim odnosima s Republikom Srbijom.

Kako bi se osiguralo rješavanje subbine nestalih osoba u sljedećem trogodišnjem razdoblju nastaviti će se prikupljanje saznanja o nestalim osobama i mogućim grobnim mjestima, terensko istraživanje i ekshumacija neregistriranih grobnih mjesta i zajedničkih grobnica neidentificiranih žrtava, te obrada, identifikacija i dostoјna sahrana identificiranih ekshumiranih žrtava. Temeljem rezultata u proteklom trogodišnjem razdoblju, u predstojećem (trogodišnjem) razdoblju očekuje se konačno rješavanje 246 aktivnih slučajeva.

Načini ostvarenja postavljenog cilja:

„Postojeći“ načini ostvarenja:

- 3.1.1. Prikupljanje saznanja o nestalim osoba i grobnim mjestima**
- 3.1.2. Ekshumacija posmrtnih ostataka žrtava Domovinskog rata iz masovnih, pojedinačnih i zajedničkih grobnica**
- 3.1.3. Obrada i identifikacija posmrtnih ostataka, te dostoјna sahrana**

TABLICA POKAZATELJA REZULTATA (OUTPUT)

Opći cilj 3.
Posebni cilj 3.1.

Vraćanje i zaštita dostojanstva žrtava rata
Rješavanje sudbine osoba nestalih u Domovinskom ratu

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost (2014.)	Ciljana vrijednost (2015.)	Ciljana vrijednost (2016.)
3.1.1. Prikupljanje saznanja o nestalim osobama i grobnim mjestima	Održanje postojane razine prikupljenih saznanja o nestalim osobama ili/i neregistriranim mjestima masovnih i pojedinačnih grobnica u kontinuitetu	Prikupljanjem saznanja o nestalim osobama ili/i grobnim mjestima omogućiti će se djelotvorno daljnje postupanje (kumulativna vrijednost)	Broj	405	Ministarstvo branitelja	460	515	570
3.1.2. Ekshumacija posmrtnih ostataka žrtava Domovinskog rata iz masovnih, pojedinačnih i zajedničkih grobnica	Zadržavanje udjela istraženih grobnih mjeseta u odnosu na prikupljena saznanja o mogućim mjestima masovnih i pojedinačnih grobniča	Terenskim istraživanjem i provjerom prikupljenih saznanja omogućiti će se pronalazak neregistriranih masovnih i pojedinačnih grobniča	Postotak	95%	Ministarstvo branitelja	95%	95%	95%
	Očuvanje ujednačene i učinkovite razine rada u postupcima ekshumacija posmrtnih ostataka na području Republike Hrvatske, te pronalaska posmrtnih ostataka na području drugih država	Ekshumacija posmrtnih ostataka iz masovnih, pojedinačnih i zajedničkih grobniča, te pronalazak posmrtnih ostataka u drugim državama omogućiti će identifikaciju i dostojunu sahranu žrtava, te utvrđivanje i dostojo obilježavanje mesta masovnih grobniča (kumulativna vrijednost)	Broj	4849	Ministarstvo branitelja	4930	5011	5092
3.1.3. Obrada i identifikacija posmrtnih ostataka, te dostoja sahrana	Povećanje udjela obrađenih posmrtnih ostataka u odnosu na broj neidentificiranih posmrtnih ostataka	Obrada posmrtnih ostataka klasičnim sudsko-medicinskim metodama i metodom analize DNA osigurati će utvrđivanje identiteta ekshumiranih posmrtnih ostataka, te mehanizama i uzroka smrti (kumulativna vrijednost)	Postotak	90%	Ministarstvo branitelja	96%	97%	97%
	Očuvanje ujednačene i učinkovite razine rada u konačnoj identifikaciji posmrtnih ostataka	Identifikacija posmrtnih ostataka omogućiti će rješavanje sudbine nestalih osoba i posmrtnih ostataka koji se potražuju (kumulativna vrijednost)	Broj	3942	Ministarstvo branitelja	4019	4096	4173
	Zadržavanje udjela sahranjениh osoba sukladno željama obitelji u odnosu na broj identificiranih posmrtnih ostataka	Dostojava sahrana svih identificiranih žrtava Domovinskog rata, sukladno željama njihovih obitelji	Postotak	100%	Ministarstvo branitelja	100%	100%	100%

3.2. Utvrđivanje, obilježavanje i trajno održavanje groblja žrtava Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja

U Republici Hrvatskoj nije bilo sustavnog pristupa žrtvama Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja, što je uzrokovalo nejednak, diskriminirajući odnos prema žrtvama i nezadovoljavajuću razinu očuvanja spomena na žrtve. Negativne posljedice navedenoga stanja su: nedostojno postupanje s posmrtnim ostacima pronađenim prilikom infrastrukturnih, urbanističkih i drugih zemljanih radova, otežana provedba ekshumacija u slučajevima kada je to potrebno zbog utvrđivanja pravnih činjenica ili osobitog javnog interesa, nedostatak podataka i evidencije vojnih groblja, njihova zapuštenost i uništavanje spomenika, nedostatno istraživanje i održavanje vojnih groblja osoba s područja Republike Hrvatske stradalih u Drugom svjetskom ratu u inozemstvu. Također, zbog nekonzistentne nadležnosti, bila je otežana provedba zaključenih međudržavnih ugovora o vojnim grobljima.

Kako bi se osiguralo dostoјno, cjelovito i racionalno postupanje sa žrtvama Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja, na prijedlog Ministarstva branitelja je unaprijeđen zakonodavni okvir te je 1. siječnja 2013. godine stupio na snagu Zakon o istraživanju, uređenju i održavanju vojnih groblja, groblja žrtava Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja, kojim se nesporno izražava opredjeljenje Republike Hrvatske da sve vojne i civilne osobe koje su zbog ratnih djelovanja u Drugom svjetskom ratu i zbog djelovanja u poslijeratnom razdoblju izgubile život, imaju pravo na dostoјno vječno počivalište.

U tom smislu, u sljedećem trogodišnjem razdoblju uspostaviti će se i razvijati sustav skrbi za posmrtnе ostatke žrtava Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja. Provesti će se analiza stanja u području istraživanja, uređenja i održavanja vojnih groblja, grobova žrtava Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja kao preduvjet radnjama usmjerenim na: istraživanje i obilježavanje mjesta stradanja žrtava Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja, dostoјno trajno zbrinjavanje posmrtnih ostataka žrtava pronađenih prilikom infrastrukturnih, urbanističkih i dr. zemljanih radova i žrtava ekshumiranih zbog osobitog javnog ili pravnog interesa, te praćenje obveza prenijetih na jedinice lokalne i područne samouprave u dijelu trajnog održavanja vojnih groblja, uključujući i potrebna istraživanja te ustanavljanje odgovarajućih evidenciјa. Također, osigurati će se provedba i unaprjeđenje suradnje s državama s kojima je Vlada Republike Hrvatske zaključila ugovore o uređenju vojnih groblja, kao i uspostava suradnje sa zemljama s kojima (još) nisu zaključeni ugovori, odnosno sporazumi.

Načini ostvarenja postavljenog cilja:

„Novi“ načini ostvarenja:

3.2.1. Prikupljanje i obrada podataka i arhivske građe o mjestima stradanja

Preduvjet učinkovitom istraživanju i obilježavanju mjesta stradanja žrtava Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja jest raspolaganje informacijama o mogućim mjestima ukopa posmrtnih ostataka žrtava. Budući u Republici Hrvatskoj nije bilo sustavnog pristupa ovom pitanju, informacije i saznanja o mjestima stradanja/ukopa posmrtnih ostataka - neprovjerene i neistražene, nalaze se u različitim tijelima i ustanovama, nevladinim udrugama i kod građana.

Stoga će Uprava za zatočene i nestale u predstojećem trogodišnjem razdoblju uspostaviti sustav koji će se osobito baviti prikupljanjem, objedinjavanjem i obradom podataka i arhivske građe o žrtvama Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja. Podaci o mogućim grobnim mjestima prikupljati će se od: nadležnih tijela Republike Hrvatske, pravosudnih tijela, stručnih organizacija i ustanova, nevladinih udruga te građana. U suradnji s ministarstvom nadležnim za vanjske poslove, zatražiti će se građa koja se čuva u institucijama izvan Republike Hrvatske.

3.2.2. Istraživanje mjesta stradanja

Nedostatak sustavnog pristupa istraživanju mjesta stradanja žrtava Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja uzrok je niza problema u ovom području: nema središnje evidencije utvrđenih mjesta stradanja žrtava poslijeratnog razdoblja, nema podataka o pronađenim posmrtnim ostacima, nema sustavnog istraživanja s ciljem utvrđivanja mjesta stradanja kao ni sustavnog pristupa u utvrđivanju mjesta stradanja osoba iz Republike Hrvatske u inozemstvu.

Stoga će se u predstojećem trogodišnjem razdoblju, prije svega, provesti analiza stanja u području istraživanja groblja i grobova žrtava poslijeratnog razdoblja. Usporedo, temeljem prikupljenih i obrađenih saznanja o mogućim mjestima stradanja, u suradnji s relevantnim subjektima, provoditi će se terenska istraživanja koja će organizirati i koordinirati Uprava za zatočene i nestale. U svakom pronađenom grobu/grobnici, u suradnji s nadležnim znanstveno-medicinskim ustanovama, provesti će se utvrđivanje broja pronađenih posmrtnih ostataka te eventualno druge radnje sukladno nalogu pravosudnih tijela.

Sukladno Pravilniku o kriterijima i standardima za uređenje pronađenih groblja i prilaznih putova ustrojiti će se evidencija utvrđenih groblja žrtava poslijeratnog razdoblja u kojoj će se voditi podaci o svim utvrđenim grobljima i kartirati grobišta.

3.2.3. Ekshumacija i trajno dostoјno zbrinjavanje posmrtnih ostataka

Ekshumacije posmrtnih ostataka žrtava Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja, do 1. siječnja 2013. godine, provodile su se pojedinačno i nekoordinirano, bez utvrđenih kriterija za obradu posmrtnih ostataka, bez jedinstvenog sustava evidentiranja pronađenih žrtava, bez sustava dostoјnog zbrinjavanja pronađenih posmrtnih ostataka, a finansijska sredstva utrošena u pojedinačnim nekoordiniranim akcijama, bila su znatno veća. K tome, nije bilo nadležnog tijela za premještaj i dostoјno zbrinjavanje posmrtnih ostataka žrtava Drugog svjetskog rata pronađenih prilikom infrastrukturnih, urbanističkih, arheoloških ili drugih zemljanih radova.

Stoga će se uspostavom i razvojem sustava u sljedećem trogodišnjem razdoblju osigurati provedba ekshumacija, sukladno pozitivnim propisima Republike Hrvatske u slučajevima kada je to potrebno učiniti: zbog pravnih razloga (postojanje elemenata kaznenog djela), ili humanitarnih razloga (kada se radi o nestalim osobama za koje postoje dokazi o mogućem identitetu), odnosno u slučajevima kada se radi o ugroženim posmrtnim ostacima čiji je premještaj nužan zbog određenih infrastrukturnih radova ili pak zbog javnog interesa. Kada je to moguće i potrebno provesti će se obrada posmrtnih ostataka u cilju utvrđivanja uzroka i mehanizama smrti te identiteta žrtava, ili samo utvrđivanje broja i strukture žrtava.

Ekshumirani i obrađeni posmrtni ostaci dostoјno će se zbrinuti, odnosno pokopati, te će se osigurati trajno održavanje mjesta pokopa i njegovo obilježavanje, sukladno pozitivnim propisima.

3.2.4. Uređenje i obilježavanje utvrđenih mjesta stradanja

Kako bi se provelo dostoјno obilježavanje utvrđenih mjesta stradanja za odavanje počasti žrtvama, prije svega će se donijeti Pravilnik o kriterijima i standardima za uređenje pronađenih groblja te Pravilnik o natpisu na uređenim grobljima.

Za idejno rješenje spomen-obilježja, raspisati će se javni natječaj.

Donijeti će se *godišnji program uređenja pronađenih groblja žrtava poslijeratnog razdoblja*, sukladno kojem će Ministarstvo branitelja organizirati uređenje pronađenih groblja i pristupnih putova. Pri uređenju groblja i pristupnih putova, Ministarstvo će surađivati s jedinicama lokalne samouprave i Gradom Zagrebom te usklađivati rješenja s važećim propisima.

3.2.5. Praćenje provedbe obveza trajnog održavanja vojnih groblja, grobova civilnih žrtava rata i poslijeratnog razdoblja prenesenih na jedinice lokalne samouprave te Grad Zagreb

U Republici Hrvatskoj nema središnje evidencije vojnih groblja i groblja civilnih žrtava Drugog svjetskog rata na području Republike Hrvatske, evidencije vojnih groblja osoba s područja Republike Hrvatske u inozemstvu kao ni sustavnog praćenja održavanja takvih groblja. Prema javno dostupnim podacima, brojna su vojna groblja zapuštena, spomenici uništeni, a konačno otežano je i izvršavanje obveza preuzetih međudržavnim ugovorima o uređenju i održavanju vojnih groblja.

Stoga će se u sljedećem trogodišnjem razdoblju, sukladno Pravilniku o načinu i sadržaju vođenja evidencije te načinu obilježavanja i održavanja vojnih groblja i groblja civilnih žrtava rata i poslijeratnog razdoblja, ustrojiti evidencija vojnih groblja na području Republike Hrvatske, uključujući i vojna groblja pripadnika stranih oružanih sila na području Republike Hrvatske u Prvom i Drugom svjetskom ratu, te hrvatskih vojnih groblja u inozemstvu. Utvrditi će se stanje vojnih groblja, te će se nadzirati provedba obveza njihovog trajnog održavanja (prenesenih na jedinice lokalne i područne samouprave te Grad Zagreb) sukladno pozitivnim propisima i preuzetim međunarodnim obvezama. U suradnji s ministarstvom nadležnim za kulturu, utvrditi će se groblja od iznimne kulturno-povijesne vrijednosti.

TABLICA POKAZATELJA REZULTATA (OUTPUT)

Opći cilj 3.

Vraćanje i zaštita dostojanstva žrtava rata

Posebni cilj 3.2.

Utvrđivanje, obilježavanje i trajno održavanje groblja žrtava Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost (2014.)	Ciljana vrijednost (2015.)	Ciljana vrijednost (2016.)
3.2.1. Priključivanje i obrada podataka i arhivske građe o mjestima stradanja	Povećanje broja prikupljenih i obrađenih podataka o mjestima stradanja	Prikupljanjem i obradom podataka i arhivske građe o mjestima stradanja omogućiti će se daljnje djelotvorno postupanje	Broj	100	Ministarstvo branitelja	200	300	400
3.2.2. Istraživanje mesta stradanja	Povećanje broja istraženih mesta stradanja	Terenskim istraživanjem i provjerom prikupljenih podataka omogućiti će se utvrđivanje mesta pokopa - groblja žrtava poslijeratnog razdoblja	Broj	25	Ministarstvo branitelja	45	65	85
	Povećanje broja žrtava poslijeratnog razdoblja za koje je utvrđeno mjesto pokopa	Obradom/procjenom posmrtnih ostataka u novo-otkrivenim grobljima, utvrditi će se broj žrtava u svakom pronađenom grobu/grobnici što je preduvjet očuvanju spomena	Broj	300	Ministarstvo branitelja	500	700	900
3.2.3. Ekshumacija i trajno dostoјno zbrinjavanje posmrtnih ostataka	Povećanje udjela ekshumiranih i dostoјno zbrinutih posmrtnih ostataka žrtava Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja	Temeljem zahtjeva nadležnih istražnih tijela ili/i prikupljenih saznanja o posmrtnim ostacima pronađenim prilikom infrastrukturnih i dr. radova, provesti će se ekshumacije, obrada (prema potrebi) te trajno dostoјno zbrinjavanje posmrtnih ostataka žrtava	Postotak	0%	Ministarstvo branitelja	20%	40%	60%
3.2.4. Uređenje i obilježavanje utvrđenih mesta stradanja	Povećanje broja uređenih i obilježenih mesta stradanja	Uređenjem i obilježavanjem neobilježenih i novouređenih mesta stradanja omogućiti će se odavanje počasti stradalim žrtvama	Broj	0	Ministarstvo branitelja	5	10	15

3.2.5. Praćenje provedbe obveze trajnog održavanja vojnih groblja, grobova civilnih žrtava rata i poslijeratnog razdoblja prenesenih na jedinice lokalne samouprave te Grad Zagreb	Ustrojavanje i ažuriranje središnje evidencije	Prikupljanjem podataka o grobljima i grobovima, spomenicima - kosturnicama, nadgrobnim spomenicima i drugim nadgrobnim spomen-obilježjima žrtava Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja koja su u ingerenciji jedinica lokalne samouprave i Grada Zagreba, ustrojiti će se središnja evidencija vojnih groblja i grobova civilnih žrtava Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja, uključujući i groblja i grobove pripadnika stranih oružanih snaga	Postotak	0%	Ministarstvo branitelja	30%	60%	90%
	Povećanje udjela održavanih vojnih groblja i grobova civilnih žrtava Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja	Praćenjem obveze trajnog održavanja vojnih groblja i grobova civilnih žrtava rata, sukladno pozitivnim propisima, u suradnji s jedinicama lokalne samouprave te Gradom Zagrebom, osigurati će se poboljšanje njihovog trajnog održavanja prema općeprihvaćenim mjerilima	Postotak	0%	Ministarstvo branitelja	20%	40%	60%

* NAPOMENA: Izražene vrijednosti su kumulativne

TABLICA POKAZATELJA UČINKA (OUTCOME)

Opći cilj 3.

Vraćanje i zaštita dostađanstva žrtava rata

Pošredni cilj	Pokazatelj učinka (outcome)	Definicija	Jedinica	Poznata vrijednost	Izvor	Cijena vrijednost (2014.)	Cijena vrijednost (2015.)	Cijena vrijednost (2016.)
3.1. Rješavanje sudbine osoba nestalih u Domovinskom ratu	Povećanje udjela rješenih slučajeva u odnosu na podnijete zahtjeve za traženje nestalih osoba i posmrtnih ostataka	Konačno utvrđivanje sudbine nestalih osoba pridomosi rješavanju humanitarnih, pravnih i povijesnih pitanja u svezi s Domovinskim ratom	Postolak	59,2%	Ministarstvo branitelja	60,8%	62,4%	64,00%
3.2. Utvrđivanje, obilježavanje i povećanje broja realiziranih projekata koji se odnose na trajno održavanje grobija žrtava Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja	Povećanje broja realiziranih projekata koji se odnose na očuvanje spomena na žrtve Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja	Utvrdjivanje, obilježavanje i održavanje grobija žrtava Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja pridomosi vraćanju i zaštiti dostojanstva žrtava rata	Broj	25	Ministarstvo branitelja	70	95	120

* NAPOMENA: Izražena vrijednost je kumulativna

